

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610 1083
Konu : Mersin Milletvekili
Prof.Dr.Aytuğ ATICI'nın
Yazılı Soru Önergesi

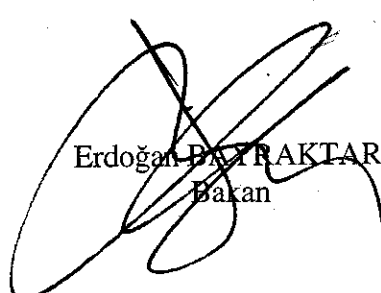
.../.../2012
13 Mart 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 13.02.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-79799 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 17.02.2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-773/782 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Prof.Dr.Aytuğ ATICI'nın Sayın Başbakanımıza yönelmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri, TBMM 7/3904 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF:DR:AYTUĞ ATICI'NIN
T.B.M.M. 7/3904 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR :

Mersin ili Akdeniz ilçesi sınırlarında Soda Sanayi A.Ş tarafından yapımı planlanan "Sülfürik Asit Üretim Tesisi"nin temeli 7 Ocak 2012 tarihinde Ekonomi Bakanı tarafından atılmıştır.

Sülfürik asit üretim tesislerinde çalışan işçiler arasında solunum sistemi kanserleri riskinin ciddi oranlarda arttırdığı bilinen bir gerçektir. Bununla birlikte sülfürik asit üretiminin asit yağmurlarına sebep olarak çevreyi kirlettiği ve tesis çevresinde yaşayan insanlarda önemli sağlık sorunlarına neden olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Çevre kirliliğinin bitki ve hayvanlara önemli zararlar verdiği gösterilmiştir.

Bu tesisin henüz Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporunun olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca kurulacak bu tesisin insan ve çevre sağlığı yönünden sakıncalı olduğu ilgili belediye tarafında yazılı olarak bildirilmiş ve ruhsat verilmemiştir.

Sülfürik asit üretim tesisinin yapımı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından 09 Mart 2009 tarihinde onanan "İskenderun Körfezi Kıyı ve Deniz Alanları Bütünsel Planı Kararları"nda öngörülen, çevre dostu teknolojilerin kullanımı ilkesine de aykırıdır.

Buna göre;

1-Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporu bulunmayan, belediye tarafından ruhsat verilmeyen, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından 09 Mart 2009 tarihinde onanan "İskenderun Körfezi Kıyı ve Deniz Alanları Bütünsel Planı Kararlarında öngörülen, çevre dostu teknolojilerin kullanımı ilkesine de aykırı olan bu tesisin temelinin ısrarla atılarak yapımına başlanması gereğesi nedir?

2-Bu tesisin bu şekliyle yapımına başlanması yasal olarak mümkün müdür? Yasal olarak mümkün değilse ilgililer hakkında gerekli idari ve adli soruşturma başlatılmış mıdır?

3-Sülfürik asit tesisinin yapımı ile ileride telafisi mümkün olmayan çevre felaketinin sorumlusu kim olacaktır?

4-Mersin'in Kazanlı bölgesine yapılması planlanan sülfürik asit tesisinin başta akciğer hastalıkları ve kanser olmak üzere insan sağlığına olumsuz etkisi ne olacaktır? Bu konuda sağlıkla ilgili sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle bir iş birliği yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir?

5-Bu tesis Kazanlı-Tarsus turizm bölgesindeki denizi ne oranda kirletecektir? Bu kirlilik nedeniyle Turizm de olumsuz yönde etkilenmeyecek midir?

6-Aynı kıyıda üreyip çoğalan ve korumaya alınan deniz kaplumbağalarının (Caretta Caretta) sülfirik asit atıklarından nasıl etkileneceği konusunda herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR :

1-2- Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Kazanlı Yerleşkesi Mevkii, Soda Sanayi Fabrikası içerisinde Soda Sanayi A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Sülfürik Asit Üretim Tesisi" projesine ilişkin ÇED süreci başlatılmış ve 07/02/2012 tarihinde Bakanlığımızda I. İnceleme Değerlendirme Komisyonu Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda komisyon üyeleri tarafından belirtilen eksikliklerin ve istenilen çalışmaların tamamlanması gerektiği için ve Akdeniz Belediye Başkanlığından gelecek olan görüşün proje için önem arz etmesinden dolayı bahse konu projeye ilişkin ÇED süreci durdurulmuştur. Diğer taraftan gazete kupürlerinde tesisin inşaat çalışmalarına başlandığına dair haberlerin olduğu görülmüş ve 10/02/2012 tarihli yazımız ile Mersin Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından tesis alanında yerinde inceleme yapılarak, kurulması planlanan "Sülfürik Asit Üretim Tesisi" ile ilgili herhangi bir inşaat çalışmasının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair bilgi ve belgelerin Bakanlığımıza iletilmesi istenilmiştir. Mersin İl Müdürlüğümüzün 22/02/2012 tarihli yazısı ile de yerinde yapılan inceleme neticesinde proje alanında planlanan projeye yönelik herhangi bir faaliyette, inşaat çalışmasında bulunulmadığı ve peyzaj yapısının bozulmamış olduğunun tespit edildiği bildirilmiştir.

3- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED); gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır. Aynı zamanda gerek Bakanlığımız gerekse de Valilik tarafından izleme-kontrol çalışmaları yapılacak ve tesiste yapılan işler denetlenecek olup, ÇED Raporunda taahhüt edilen tedbirlerin alınmaması durumunda 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapan Kanuna ve bu kanunlara istinaden çıkarılan Yönetmelikler çerçevesinde gerekli iş ve işlemler uygulanacaktır. Tüm bu çalışmalar olası çevresel felaketlerinin önlenmesi amacı ile yürütülmektedir.

4- Hazırlanan ve Bakanlığımıza sunulan ÇED Raporu, ÇED Kararına esas nihai rapor olmayıp, hazırlanacak olan Nihai ÇED Raporunda İnceleme Değerlendirme Komisyonun da uygun ve gerekli görmesi halinde buna benzer bir çalışma talep edilebilir.

Kimyasal üretim yapan tesisler hedeflenen ürünün yanı sıra bazı sıvı ve gaz içerikli kimyasal atıkların da oluşumuna da katkıda bulunmaktadır. Gaz içerikli ve solunması muhtemel kimyasal atıkların sürekli solunması halinde bu kimyasallar çeşitli akciğer hastalıklarına sebep olabilmektedir. Ancak bu tür tesislerin, gerek sıvı gerekse gaz halindeki kimyasal atıkların insan sağlığı ve çevreye zararlı etkilerinin önlenmesi amacıyla katı ve sıvı atık ünitelerinin bulunması ve bacalara filtre konulması mutlaka gereklidir. Başta Bakanlığımız olmak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı gibi ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından, bu tesislerin ruhsat ve izin işlemlerinin yürütülmesi öncesi ve sırasında bu atık üniteleri ve filtrelerin olup olmadıkları denetlenmekte ve zorunlu olarak ta bu üniteler kurdurularak faaliyet göstermeleri istenilmektedir.

Ayrıca bu tesislerin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından periyodik denetimleri de yapılarak, insan ve çevre sağlığı açısından zararlı etkilerinin olduğunun tespit edilmesi halinde gerekli uyarılar ve cezalarla tesislerin eksikliklerinin giderilmesi çevreye ve insan sağlığına zarar vermeden faaliyetleri sağlanmaktadır.

5- ÇED Raporunda her türlü gerekli önlemin alınması kaydıyla bölgedeki turizm faaliyetlerine olumsuz bir etkinin olmayacağı belirtilmektedir.

6- Sülfürik asit tesisinin, hali hazırda faaliyetini sürdürmekte olan Soda Sanayi A.Ş fabrika sahasına kurulması planlanmaktadır. Sanayi Alanı içerisinde bulunan tesisin kaplumbağa koruma alanı olarak belirlenmiş Kazanlı Sahiline mesafesi yaklaşık 2 km'dir. Deniz kaplumbağaları koruma alanı ile ilgili çalışmalar Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve taşra teşkilatında Doğa Koruma ve Milli Parklar birimince yürütülmekte olup söz konusu tesisten istenilen her türlü iyileştirme ve desteğin yerine getirildiği ÇED Raporunda ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, yetkili kurum koordinasyonunda üniversiteler ile her yıl sürdürülen deniz kaplumbağası popülasyonlarının incelenmesi ve korunması çalışmaları da düzenli olarak devam etmektedir.

